

88 წელი თქვენთან ერთად!

88 წლის წინ, 1933 წლის 2 აპრილს გამოვიდა გაზეთების: „თერჯოლის“, „წინსვლის“ და „საკოლმეურნეო სოფლის“ წინამორბედის, გაზეთ „ჩხარის კოლმეურნის“ პირველი ნომერი.



„არს მთის კალთას, სკანდას, სასახლე მეყვთა და ციხე დიდი, დიდშენი“
ვახუშტი ბაბრატიონი

თერჯოლა

სახოგადოებრივი გაზეთი • გამოდის 1933 წლიდან • №8 {7037} 15 აპრილი 2021 წელი • www.Terjola.gov.ge

9 აპრილი – ჩვენი გოლგოთა და ამაღლება!

32 წლის წინ, 1989 წლის 9 აპრილს, საბჭოთა არმიის ნაწილებმა თბილისის ცენტრში, პარლამენტის შენობასთან შეკრებილი მომიტინგეები არნახული სისასტიკით დაარბიეს, რის შედეგადაც დაიღუპა 21 მშვიდობიანი მოქალაქე, უმეტესობა ქალები, მათ შორის სკოლის მოსწავლეებიც. დაიჭრა და დაუდგენელი ქიმიური ნივთიერებით მოინამლა ასობით მომიტინგე.



1989 წლის 9 აპრილიდან ზუსტად მეორე წლისთავზე, საქართველოს უზენაესმა საბჭომ, ზვიად გამსახურდიას მეთაურობით საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი მიიღო.

1989 წლის 9 აპრილი საქართველოს უახლეს ისტორიაში ჩაინერა ტრაგედიის და ამავდროულად საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის დღედ.

9 აპრილი არის დღე, როდესაც ყველა თაობა გაერთიანდა საქართველოს დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლაში, ეს დღე ყოველთვის დარჩება სამშობლოს სიყვარულის, თავისუფლებისთვის ბრძოლისა და თავგანწირვის სიმბოლოდ.

მიმდინარე წლის 9 აპრილს, თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერმა, ლაშა გოგიაშვილმა

და საკრებულოს თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელმა, ამირან ვერულაშვილმა თერჯოლისა და ძველის ადმინისტრაციულ ერთეულებში არსებული 9 აპრილის მემორიალები გვირგვინებით შეამკეს და პატივი მიაგეს საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ გმირთა ხსოვნას.

ქ. თერჯოლის მემორიალი, 9 აპრილს, ყვავილებითა და გვირგვინებით ასევე შეამკეს 9 აპრილის მიტინგის თერჯოლელმა მონაწილეებმა, მოსწავლე ახალგაზრდობის მუნიციპალური ცენტრის აღსაზრდელებმა და პედაგოგებმა, რომლებმაც შემდეგ ამ დღეს მიუძღვნეს ლიტერატურულ-მხატვრული კომპოზიცია ცენტრის სააქტო დარბაზში. ☎3

თერჯოლის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში

გაიმართა თერჯოლის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში მორიგი სხდომა. სხდომას საკრებულოს უზუტეხი წევრი, თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელი ამირან ვერულაშვილი ხელმძღვანელობდა.

დეკლარაციებმა ცნობად მიიღეს საკითხი საკრებულოს უზუტეხი წევრის დადგენის შესახებ. ასევე, ცნობად იქნა მიღებული წინა ჯანელიძის განცხადება საკრებულოს თავმჯდომარის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტისა და ნოდარ ფანჩულიძის განცხადება საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ.

სხდომაზე ცნობად მიიღეს საკითხი თერჯოლის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს ფრაქცია „მაჟორიტარების“ დაფუძნების შესახებ.

☎2

ქართველ ძალოსანთა ტრიუმფი მოსკოვში!

☎3

ამბები თერჯოლის მუნიციპალიტეტიდან

☎2

თერჯოლაში იუსტიციის სახლი აშენდება

☎2

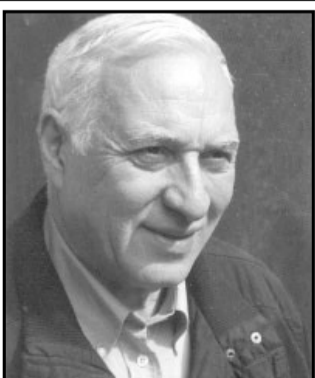
15 აპრილი სიყვარულის დღეა

☎5

წინასააღდგომო დღეები— ვნების კვირა

☎8

საქართველოს სიყვარულში გაღებული წლები...

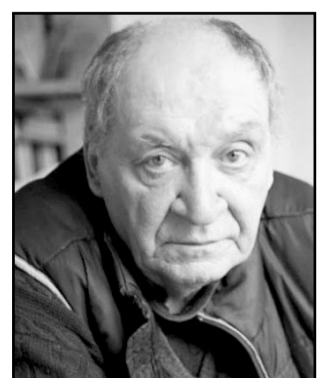


ახლა ხანს, მარტ-აპრილის შესაყარზე, სულ რამდენიმე დღიან მონაკვეთში, საქართველოს მინამ მისი ორი ღირსეული შვილი მიიბარა...

31 მარტს გარდაიცვალა ცნობილი ფოლკლორისტი, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე, ანსამბლ „რუსთავის“ დამფუძნებელი ანზორ ერქომაიშვილი—ადამიანი, რომელიც მთელი ცხოვრება თავდაუზოგავად იღვწოდა ქართული ხალხური სიმღერის უმდიდრესი საგანძურის შევსება-პოპულარიზაციისათვის.

3 აპრილს კი გარდაიცვალა თანამედროვე ქართული მწერლობის ბურჯი და მეტრი, ჭეშმარიტად კლასიკოსი მწერალი გურამ დოჩანაშვილი—კაცი, რომელიც მხოლოდ სიყვარულით და დიდი მოკრძალებით წერდა და სწორედ ასეთივე ცხოვრებით ცხოვრობდა...

სამარადისო ნათელი მათ სახელებს...



„თერჯოლა“

ამბები თერჯოლის მუნიციპალიტეტიდან

განვიღო პერიოდში, თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერიისა და საკრებულოს—ამ ორი მმართველობითი რგოლის, მათი სამსახურებისა და პირადად მერისა და საკრებულოს თავმჯდომარის ჩართულობით რამდენიმე მნიშვნელოვანი აქტივობა განხორციელდა, რომელთა შესახებ ჩვენს წინა ნომერში უკვე ნაწილობრივ ვაცნობთ „თერჯოლის“ მკითხველს, ნაწილის თაობაზე კი ქვემოთ მოგიტყობთ. გვერდი მომზადებულია მერიისა და საკრებულოს მიერ გავრცელებული ინფორმაციების საფუძველზე.

თერჯოლაში იუსტიციის სახლი აშენდება

თერჯოლას იუსტიციის მინისტრის მოადგილე სოსო გორგაძე ესტუმრა, რომელმაც თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერთან, ლაშა გოგიაშვილთან ერთად ქ.თერჯოლაში ის ტერიტორია მოინახულა, სადაც იუსტიციის სახლის მშენებლობა დაგეგმილია.

თერჯოლაში იუსტიციის სახლის მშენებლობა არქიტექტორ მიხეილ გორგობიანის პროექტით განხორციელდება და ფილიალის საერთო ფართობი 818 კვადრატული მეტრი იქნება. სამშენებლო პროექტი უკვე მზადაა, შერჩეულია მიწის ნაკვეთი. იუსტიციის სახლის ფილიალი ქალაქ თერჯოლაში რუსთაველის ქ. №116-ში განთავსდება.

თერჯოლის იუსტიციის სახლში, ქორწინების მსურველი წყვილებისთვის, ქორწინების სივ-

რცეც განთავსდება და ნებისმიერ წყვილს ექნება საშუალება ქორწინების რეგისტრაცია საზეიმო ცერემონიალის თანხლებით დაგეგმოს, დახვეწილი დიზაინის მქონე ქორწინების საგანგებო ფართზე, სადაც მათ სპეციალური საქორწინო-სადღესასწაულო დეკორაციით გაფორმებული სივრცე დახვდებათ.

მშენებლობაზე ტენდერი 25 მარტს გამოცხადდა. თერჯოლის ფილიალი მეხუთე იუსტიციის სახლი იქნება, რომელიც იმერეთის რეგიონში გაიხსნება.

შეხვედრაზე ასევე, იმყოფებოდნენ იუსტიციის სახლის აღმასრულებელი დირექტორი ავთანდილ კობრეიძე და თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერის მოადგილეები.



უსაფრთხო სააღმზრდელო გარემოში...

თერჯოლის მე-3 ბაგა-ბაღის შენობა, რომელიც 4 ძმის ქუჩაზე მდებარეობს, ხანდაზმულობის გამო დაზიანდა და გამაგრებითი სამუშაოების ჩატარებას საჭიროებს.

მუნიციპალიტეტის მერიამ, საბავშვო ბაღის შენობის მდგომარეობის გათვალისწინებით, სააღმზრდელო დაწესებულებებისათვის ალტერნატიული ფართი გამოყო, სადაც მიმდინარეობს შენობის ადაპტირება საჭირო მოთხოვნების შესაბამისად.

მუნიციპალიტეტის მერი, ლაშა გოგიაშვილი მოადგილესთან ერთად ადგილზე გაეცნო ბაღის ფუნქციონირებისათვის დამატებით საჭიროებებს და ბაღის თანამშრომლებს არსებული პრობლემის მოგვარებას დაჰპირდა.

„ჩვენთვის მნიშვნელოვანია თითოეული ბავშვისა და თანამშრომლის ფიზიკური ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვაზე ზრუნვა. მათ უნდა შევუქმნათ ისეთი გარემო, სა-

დაც კომფორტულად იგრძნობენ თავს. შენობის დაზიანების გამო სააღმზრდელო პროცესის უსაფრთხო გარემოში წარმართვის მიზნით, ბაღის ფუნქციონირებისათვის ვიქირავებთ ალტერნატიული ფართი, სადაც განთავსდება მე-3 ბაღის კონტინგენტი. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს მსჯელობა ძველი შენობის რეაბილიტაციის რენტაბელობაზე“—განაცხადა ლაშა გოგიაშვილი.

ინტელექტუალური თამაში მუნიციპალიტეტის მერთან ერთად

თერჯოლელი ახალგაზრდები ტრადიციულად, აქტიურად მონაწილეობენ ინტელექტუალურ თამაშებში.

ახლახანს, თერჯოლის მუნიციპალიტეტის, სოფელ სიქთარვის საჯარო სკოლის XII კლასის მოსწავლეებმა ტრადიციული ინტელექტუალური თამაში „რა? სად? როდის?“ ამჯერად ახალი სკოლის, ახალ გარემოში ჩატარეს.

თამაშის მიზანია, მოსწავლე ახალგაზრდობის ინტელექტუალური დონის ამაღლება, წიგნიერებისა და ცოდნის ნახაღის სება, მათი მოტივირება და ნიჭიერი ახალგაზრდების წარმოჩენა, ასევე ინტელექტუალური განვითარების პროპაგანდა და ახალგაზრდების თვითრეალიზაციის ხელშეწყობა.

ლონისძიებს მუნიციპალიტეტის მერი, ლაშა გოგიაშვი-

ლი დაესწრო, მან მონაწილეობა მიიღო თამაშის პროცესში და სტუმრის სტატუსით მოაზროვნეებს კითხვა დაუსვა, სამომავლოდ კი წარმატებები უსურვა.

დასმული შეკითხვები სხვადასხვა თემატიკას მოიცავდა, რამაც მოსწავლეებს შესაძლებლობა მისცა, განესაზღვრათ ცოდნის ხარისხი და ეფექტურად გარკვეული მიმართულების გაძლიერებაზე. საბოლოოდ, ანაგირიში მოაზროვნეების სანაწარმდევოდ 5:6 დასრულდა.

ლონისძიებს ორგანიზებას უწევდა სიქთარვის საჯარო სკოლის მათემატიკის წამყვანი მასწავლებელი ნოდარ ბუცხრიკიძე.

აღნიშნული აქტივობა გაიმართება ყოველ პარასკევს, მასში ყველა კლასის მოსწავლე მიიღებს მონაწილეობას.

სასწავლო წლის ბოლოს კი შემავალად თამაში საუკეთესო გუნდი საუკეთესო მოაზროვნეს გამოავლენს, რომელსაც საჩუქრად სიმბოლური პრიზი გადაეცემა.



თერჯოლის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში



სხდომაზე დეპუტატებმა მხარი დაუჭირეს „მუნიციპალიტეტის საკრებულოს რეგლამენტის დამტკიცების შესახებ“ თერჯოლის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2014 წლის 24 ივლისის №7 დადგენილება და საკრებულოს აპარატის დებულების დამტკიცების შესახებ“ 2018 წლის 5 მარტის №23 დადგენილებაში შესატან ცვლილებებს.

ასევე მხარდაჭერილია საკითხი თერჯოლის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში ვიდუოფირზე ან/და ფოტოფირზე დაფიქსირებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ფაქტზე გამოწერილი საჯარიმო ქვითრის საჯაროდ გამოქვეყნების წესის დამტკიცების შესახებ და მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ვებგვერდის დებულება.

დეპუტატებმა ასევე მხარი დაუჭირეს საკითხს მუნიციპალიტეტის დაწესებულებების და მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის სახსრებიდან დაფინანსებული კერძო სამართლის იურიდიული პირ(ებ)ის მიერ საჯარო ინფორმაციის პრაქტიკულად გამოქვეყნების წესისა და პრაქტიკულად გამოსაქვეყნებელი საჯარო ინფორმაციის ნუსხის დამტკიცების შესახებ თერჯოლის მუნიციპალიტეტის 2016 წლის 1 თებერვლის N4 დადგენილებაში ცვლილების შეტანას.

მომავალი სხდომისთვის გადაიდო ორი საკითხის განხილვა: „თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერიის პირველადი სტრუქტურული ერთეულის - ჯანდაცვისა და სოციალურ საკითხთა სამსახურის დებულებისა და მუნიციპალიტეტის მერიის პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ადმინისტრაციული და შესყიდვების სამსახურის დებულების დამტკიცების შესახებ“.

დასრულდა საუბნო გზების სარეაბილიტაციო სამუშაოები...

თერჯოლის მუნიციპალიტეტის, სოფელ თუზში შიდა საუბნო გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები დასრულდა.

თუზის ყოვლადწმინდა სამების ტაძრისკენ მიმავალი გზის მოწყობის დასრულებული სამუშაოები თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერმა, ლაშა გოგიაშვილმა პირველ მოადგილესთან და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებთან ერთად დაათვალიერა.

საგზაო ინფრასტრუქტურული პროექტის პირველი ეტაპი 2020 წელს დაიწყო და 2021 წელს გზის რეაბილიტაცია მთლიანად დასრულდა.



რეაბილიტაციის ფარგლებში, 1,5 კმ გზის ზედაპირი არმირებული ბეტონის საფარით, გვერდულებითა და სანიაღვრე არხებით მოწყობა.

პროექტი რეგიონული განვითარების ფონდის ფინანსური მხარდაჭერით განხორციელდა. გზის კეთილმოსაწყობად 547 000 ლარი დაიხარჯა.

სამშენებლო სამუშაოები ტენდერში გამარჯვებულმა კომპანია შპს „მეკა“-მ შეასრულა.

თუზის საუბნო გზის რეაბილიტაცია მნიშვნელოვანია არა მარტო ადგილობრივებისათვის, არამედ მუნიციპალიტეტისთვის. აღნიშნული გზით სოფლის მოსახლეობა ადმინისტრაციულ ცენტრს უკავშირდება.

ქართველ ძალოსანთა ტრიუმფი მოსკოვში!

გვიხაროდეს! მოსკოვში, ძალოსანთა ევროპის ჩემპიონატზე ქართველმა გოლიათებმა ფურორი მოახდინეს. მამაკაცთა ძალოსანმა გუნდმა მოიპოვა 7 ოქროს, 4 ვერცხლის და 1 ბრინჯაოს მედალი. 1 ოქროს მედალი მოიპოვა ძალოსანმა ქალმა—ანასტასია გოტფილდმა (საერთო გუნდური მესამე ადგილი).



ჩემპიონატის აპოგეა იყო **ლაშა ტალახაძის** გამოსვლა, რომელმაც ყველა—სამივე ოქროს მედალი მოიპოვა და მისივე მსოფლიო და ევროპის რეკორდებიც გაუმჯობესა!!!
გილოცავთ!!!

მთავრობის ადმინისტრაციის სამუშაო შეხვედრები რეგიონებში...

საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციის რეგიონებთან ურთიერთობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი ლერი ბარნაბიშვილი სამუშაო შეხვედრებს მართავს ქვეყნის რეგიონებში. მორიგი გასვლითი შეხვედრა მან ამ დღეებში იმერეთის რეგიონის ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან გამართა.

ლერი ბარნაბიშვილმა, იმერეთში, სახელმწიფო რწმუნებულ ზვიად შალამბერიძესთან ერთად, იმერეთის მუნიციპალიტეტის მერებისა და საკრებულოების ხელმძღვანელებთან პირადად მიიღო ინფორმაცია რეგიონში მიმდინარე და დაგეგმილ ინფრასტრუქტურულ პროექტებთან და სხვა პრიორიტეტულ საკითხებთან დაკავშირებით. შეხვედრაზე ასევე ყურადღება გამახვილდა იმერეთში არსებულ ეპიდემიოლოგიურ ვითარებაზე და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების თანამშრომლობაზე.

„ყველა საკითხი თუ პრიორიტეტი, რომელიც მუნიციპალიტეტებისთვის აქტუალურია, კიდევ ერთხელ განვიხილეთ და ვიმსჯელებთ გადაჭრის გზებზე. ცენტრალური ხელისუფლება მზად არის თქვენს მიერ დასმული საკითხები გადაწყვიტოს უმოკლეს ვადებში და ეფექტურად. ურბანული განახლების პროექტირებისას ყველა რეგიონისა და მუნიციპალიტეტის ინტერესები იქნება მაქსიმალურად გათვალისწინებული. თითოეული პროექტის დაგეგმვისას მნიშვნელოვანია ადგილობრივების მოსაზრებები, განსახორციელებელი პროექტები სწორედ მათ საჭიროებებზე უნდა იყოს მორგებული“— აღნიშნა ლერი ბარნაბიშვილმა.

სახელმწიფო რწმუნებულმა მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელებს დაავალა, დამატებით წარადგინონ წინადადებები ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების შესახებ. უახლოეს მომავალში დაგეგმილია რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს წარმომადგენლების სამუშაო ვიზიტი იმერეთში, სადაც განიხილება მიმდინარე პროექტები და საჭიროებები, რომელთა დაფინანსებაც თითოეული მუნიციპალიტეტისთვის მნიშვნელოვანია.

9 აპრილი — ჩვენი გოლგოთა და ამაღლება!

1989 წლის 9 აპრილს, თბილისში, საბჭოთა არმიის ნაწილებმა განსაკუთრებული სისასტიკით დაარბიეს ანტისაბჭოთა, საქართველოს დამოუკიდებლობის მოთხოვნით მოწყობილი მშვიდობიანი დემონსტრაცია, რის შედეგადაც დაიღუპა 21 და დაშავდა 427 ადამიანი. 9 აპრილის მოვლენებმა წყალგამყოფის როლი შეასრულა საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობაში.

ორი წლის შემდეგ, 1991 წლის 9 აპრილს საქართველომ გამოაცხადა დამოუკიდებლობა. ვთავაზობთ 9 აპრილის წინაპირობებისა და მომთინვეთა დარბევის მოკლე ოფიციალურ ვერსიას.

წინაპირობა

გასული საუკუნის 80-იანი წლების მიწურული მაშინდელი სსრკ-ს მთელ რიგ მოკავშირე რესპუბლიკებში ეროვნული მოძრაობის ვალეიძების წლები იყო. ანტისაბჭოთა მოძრაობა საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკაში 1988 წლისთვის საგრძობლად გააქტიურდა. თბილისში გაფიცვებსა და მიტინგებს აწყობდნენ ანტისაბჭოთა ორგანიზაციები. კონფლიქტი საბჭოთა მთავრობასა და ქართველ ნაციონალისტებს შორის კიდევ უფრო გამწვავდა 1989 წლის 18 მარტს აფხაზეთში, სოფელ ლიხში კრების ჩატარების შემდეგ, სადაც აფხაზმა სეპარატისტებმა აფხაზეთის ასსრ-ის საქართველოსგან გამოყოფა და მოკავშირე რესპუბლიკის სტატუსის აღდგენა მოითხოვა, რომელიც აფხაზეთს 1921-1931 წლებში ჰქონდა. ამის საპასუხოდ, ანტისაბჭოთა ჯგუფებმა რესპუბლიკის მასშტაბით არასანქცირებული მიტინგების სერია მოაწყვეს. მათი მტკიცებით საბჭოთა მთავრობა აფხაზურ სეპარატიზმს იყენებდა დამოუკიდებლობის მომხრეთა მოძრაობის სანინაღმდეგოდ. 4 აპრილს დაიწყო შიმშილობა რუსთაველის გამზირზე, მთავრობის სასახლის კიბეებზე. საპროტესტო აქციებმა პიკს მიაღწია 5 აპრილს, როდესაც ათობით ათ-

ტუაციაზე დედაქალაქში და ვეღარ აცხრობდა საპროტესტო აქციებს.

ღარბევა

6 აპრილიდან თბილისში იმყოფებოდა სსრკ-ის თავდაცვის მინისტრის მოადგილე, გენერალი კონსტანტინ კოჩეტოვი. 7 აპრილს, 21 საათზე საქართველოს კომპარტიის პირველმა მდივანმა ჯუმბერ პატიაშვილმა სსრკ-ის ხელმძღვანელობას დამხმარე ძალების გამოგზავნა თხოვა წესრიგის აღსადგენად. 8 აპრილის დილას გაიმართა პოლიტიურის სხდომა ეგორ ლიგაჩოვის თავმჯდომარეობით. პოლიტიურის სხდომას არ ესწრებოდნენ ლონდონიდან ახალდაბრუნებული ედუარდ შევარდნაძე და მიხეილ გორბაჩოვი. შემდგომში გორბაჩოვი ამტკიცებდა, რომ არაფერი იცოდა პოლიტიურის გადაწყვეტილების შესახებ. გაიცა ბრძანება რეგულარული და შინაგან საქმეთა ჯარების თბილისში გადასროლის შესახებ. ოპერაციის ხელმძღვანელებად დაინიშნენ ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის ჯარების სარდალი გენერალ-პოლკოვნიკი იგორ როდიონოვი და კონსტანტინ კოჩეტოვი. როდიონოვმა ოპერაციაზე თანხმობა თავდაცვის მინისტრ იაზოვისგან მიიღო, ხოლო სკკპ ცკ-ის გადაწყვეტილებით, ოპერაციისთვის გაერთიანდა თავდაც-

უარყო კომპარტიის ზოგიერთი წევრის მონაწილეობის მომთინვეთან მოლაპარაკებისკენ, ასევე უარი თქვა მოსკოვიდან შევარდნაძისა და გიორგი რაზუმოვსკის, რომელიც პარტიულ კადრებს განაგებდა, თბილისში ჩასვლაზე. 8 აპრილს გაიმართა საქართველოს სსრ-ის თავდაცვის საბჭოს სხდომა, რომელსაც ესწრებოდნენ როდიონოვი და კოჩეტოვი. სხდომის ჩანაწერი არ არსებობს. შეტყვის დაწყებამდე ნახევარი საათით ადრე შედგა სატელეფონო საუბარი პატიაშვილსა და როდიონოვს შორის, სადაც როდიონოვმა დაარწმუნა პატიაშვილი, რომ ოპერაცია ჩაივლიდა უსისხლოდ. 9 აპრილს გამთენიისას საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია II-მ მიმართა რუსთაველის გამზირზე მთავრობის სახლის წინ შეკრებილ მომთინვეებს, გააფრთხილა ისინი მოსალოდნელი ძალადობის შესახებ და დაშლისკენ მოუწოდა. მომთინვეებმა დაშლაზე უარი განაცხადეს. დილის 4 საათზე დაიწყო მიტინგის დარბევა. რუსთაველის გამზირი გადაკეტეს ლენინის მოედნიდან და ძერჟინსკის ქუჩიდან დაძრულმა რუსულმა ჯავშანტრანსპორტიორებმა დატანეს. ჯარისკაცები შეიარაღებულნი იყვნენ სასანგრე ბარებით, ხელკეტებით, ცეცხლსასროლი იარაღითა და ქიმიური საშუალებებით. ქლოროპი-



სი ქართველი შეუერთდა მომთინვეებს, მათ შორის იყვნენ ეროვნული მოძრაობის ლიდერები: მერაბ კოსტავა, ზვიად გამსახურდია, გიორგი ჭანტურია, ირაკლი ბათიაშვილი, ირაკლი ნერეთელი და სხვები. მომთინვეთა მოთხოვნები იყო აფხაზეთის ავტონომიის გაუქმება, საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენა და საქართველოში ნატოს ჯარების შემოყვანა. თანდათან, მოთხოვნებს შორის, აფხაზეთის საკითხმა უკანა პლანზე გადაინა და ძირითად მოთხოვნად რჩებოდა დამოუკიდებლობის აღდგენა. მიტინგს უერთდებოდნენ რეგიონებიდან ჩასული მოქალაქეები. ადგილობრივმა ხელისუფლებამ დაკარგა კონტროლი სი-

ვისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს ძალები. თბილისში შევიდა საგანგებო დანიშნულების მოტომსროლელთა დივიზიის მე-4 პოლკი, საგანგებო დანიშნულების მილიციის რაზმები პერმიდან და ვორონეჟიდან. 8 აპრილს, 11 საათზე გამოცხადდა კომენდანტის საათი თბილისში, მაგრამ ცნობა მოსახლეობას ადგილობრივი ტელევიზიით კომენდანტის საათის მოქმედების შესახებ მიენოდა მხოლოდ 22 საათსა და 15 წუთზე. ქალაქის სამხედრო კომენდანტად დაინიშნა როდიონოვი. როდიონოვმა, კოჩეტოვმა და პატიაშვილმა შეიმუშავეს მიტინგის დაშლის ზოგადი გეგმა. 8 აპრილს ჩატარებულ პარტიულ სხდომაზე პატიაშვილმა

რინის ბაზაზე დაშლადებული აირის მაღალმა კონცენტრაციამ გამოიწვია ასობით მომთინგის მოწამვლა და მრავალი სასიკვდილო შედეგი.

9 აპრილის ტრაგიკულმა დღემ არნახულად შეაკავშირა და გააერთიანა სრულიად საქართველო, რაც ორი წლის შემდეგ საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის გამოცხადებით დასრულდა. სამწუხაროდ, საქართველო 32 წლის შემდეგაც კვლავ ბრძოლაშია და კვლავ დამოუკიდებლობისა და თავისუფლებისათვის. ოკუპირებულია ტერიტორიის 20 პროცენტი, ჩვენ კი—ქართველები, ვერა და ვერ გავერთიანდით, ისე როგორც 32 წლის წინ...

სამშობლო არ დაგავინდეთ, სამშობლო უმთავრესია!

9 აპრილი, საქართველოს უახლესი ისტორიის ათვლის წერტილი, ისტორიის უმნიშვნელოვანესი თარიღია, რომელიც გულგრილს არ გვტოვებს, თარიღი, რომელიც ტიტუბების დანახვისთანავე საშინელ მოგონებას გვმოშლის.

1989 წელს ქუთაისის პედინსტიტუტის ისტორია-ფილოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტი ვიყავი. აპრილის დასაწყისიდან ლექციებზე აღარ შევდიოდით, ფოიში, ეზოში ვიკრიბებოდით, ქუჩაში გამოვდიოდით, თუმცა გული საქართველოს დედაქალაქისაკენ მიგვიწევდა, მაგრამ შობლებზე დამოკიდებული სტუდენტი ვერ ვბედავდი, მათი წების სანინაღმდეგო ნაბიჯი გადამედა, შევნატროდი მათ, ვინც რუსთაველზე აპროტესტდნენ ლიხნის მანიფესტს, ვთვლიდი ბედნიერი იყო, ვინც იქ იდგა.

დღეს ჩვენს გვერდით უჭიმრად დადიან ადამიანები, რომლებიც აპრილის დღეებში

რუსთაველზე ათენ-ალამებდნენ. მათ ბევრი აქვთ გასახსენებელი. ერთ-ერთი მათგანია ქვედა სიმონეთის მკვიდრი მურად ლვინევაძე—კაცი, რომელიც ყურადღებით უსმენს თანამედროვე პოლიტიკოსთა ეროვნული ღირებულებების შესახებ საკუთრივებსა და არაფერს ამბობს...

მეგობართა წრეში გაუღერებელი მოგონებები ბავშვობიდანვე ილია ხიზლავადა, საბჭოთა იმპერიის ხანაში ქართულ ნომრებიანი მანქანის დალოდი, კომკავშირული არასოდეს ყოფილა. მშენებელ-ინჟინრად მუშაობდა და ყოველთვის სჯეროდა, რომ „დადგება დრო უფროსი ძმა, უმცროსს ვეღარ უბატონებს“ (გამოყენებული ციტატები ბატონი მურადის ბიბლიოთეკაშია დაცული). აპრილის დღეებში რუსთაველზე მისი ნახვა ახლობლებისათვის ბუნებრივი იყო „ვიცოდი, აქ იქნებოდიო“—ეუბნებოდნენ შეხვედრის დროს. რუსთაველზე გაიცნო

ირაკლი ნერეთელი, მოეწონა მისი მეზობელი სული და ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის წევრი გახდა, თუმცა მას შემდეგ რაც პარტია საქართველოს პირველ პრეზიდენტს დაუპირისპირდა, გაემიჯნა. ეროვნული მოძრაობის ტრიუმფალურ ეპოქაში მაქსიმალურად გამოიყენა შესაძლებლობანი, რის გამოც რამდენჯერმე დააპატიმრეს, გამოვლილი მიზეზებით აიძულებდნენ ხელი მოეწერა სხვის მიერ შედგენილი ენ. აღიარებისთვის, მაგრამ ამაოდ.

დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ, მიუხედავად უამრავი შემთავაზებისა, არც ერთ პარტიაში აღარ შესულა. დღეს ბატონი მურადი კარ-მიდამოს დატრიალებს და როცა კითხვით მიმართავენ „ამისთვის იბრძოლე“—პასუხად გალაკტიონის კითხვები აქვს: „სამშობლო არ დაგავინდეს, სამშობლო უმთავრესია!“

მაია ცაჩვაძე, თერჯოლის მკვიდრი

გოგებაშვილის „ყველა მასალა აღმზრდელობითა“, მაგრამ თვითონაც კარგი აღმზრდელია

როცა სიტყვა ჩვენი მოზარდი თაობის აღმზრდელზე, მათ უხვად, თავდადებულ შრომასა და საქმიანობაზე ჩამოვარდება, არ შეიძლება განსაკუთრებული პატივისცემა არ გამოვხატო პირველ მასწავლებელზე, ადამიანზე, რომელიც ვერ კიდევ სულ პატარას სათითაოდ გვიყვება ხელს, მერხთან მივიყვანს, ტოლებთან დაგვაკავებს და დედა-ენას გადაგიშლის, გასწავლის ანბანს, გაგხსნის გონების კარს, არ შეიძლება არ გაიხსნენ ადამიანი, რომელსაც მუდამ სიამოვნებას გვრიდა და გვრის პატარების ბეჭითი სწავლა, ზრდილობიანი ყოფაქცევა... ასეთ ადამიანთა რიცხვს ბევრი ეკუთვნის, მაგრამ ამჯერად ერთ-ერთ მათგანზე—ეთერ თურქაძეზე გვეყვება საუბარი...

მისი შესვლა ჯგუფში სიხარულსა და ხალისს შპატებს პატარებს, გაკვეთილზე მთელი სისრულით ჩანს მისი პიროვნება, ცოდნა, განათლება, კულტურა, სიყვარული, რასაც მუდმივად განიცდის პატარების მიმართ... ათეულობით ნორჩმა თაობამ, ასეულობა ბავშვმა გამოიარა მის ხელში და დღეს ვერ ნახავთ მის მიერ აღზრდილთა შორის ისეთ ადამიანს, რომელსაც განსაკუთრებული პატივისცემა არ ჰქონდეს ეთერ მასწავლებლისადმი. ჰკითხეთ მის პირველ გამოშვებას: მანანა ცერცვაძეს, მანა კლდიაშვილს, მიწა, კახა ქორიანკვიციანი—სინი გეტყვიან, რომ ეთერ თურქაძე მათთვის არის დედის ტოლფასი და კიდევ მეტიც, იმ გაგებით, რომ სწორედ სკოლაში, ეთერ მასწავლებლის თავდაუზოგავმა შრომამ და რუდუნებამ შეიტანა უდიდესი წვლილი, მათ პირველდანიყვებით განათლებაში, რაც ვახდა საფუძველი მომავალში უკეთ სწავლის, სიბეჯითის და ცხოვრების გაკვეთილების მიღებისა.



შრომაში, საზოგადოებრივ საქმიანობაში გავიდა ორმოცდათხუთმეტი წელი, პროფესიისთვის არასოდეს უღალატნია, თუმცა ჰქონდა შეთავაზებები, მხოლოდ ერთჯერ, სულ რაღაც ორიოდ წელი პარტიული დავალება მისცეს, მაგრამ სკოლას და გაკვეთილებს არ შელევიან. ორმოცდათხუთმეტი წელიწადია იმალეებს ცოდნის დონეს, ქმნის საფუძველს უკეთ ასწავლიდეს. თავმდაბლობით თუ მოსდის, როცა ამბობს—ბედნიერი ვარ, ყოველთვის კარგი კლასი მყავდაო. მას არავინ ურჩევდა საუკეთესო მოსწავლეებს, ოთხი კლასის განათლებას რომ მისცემდა ერთ თაობას, მეორეს „ჩაიბარებდა“, ყველა ერთნაირად კარგი მოსწავლე ვერ იქნებოდა, მაგრამ ყველა აწყავდა საშუალოზე მაღლა, 25-30 მოსწავლე ჰყავდა ხოლმე კლასში და უმეტესობა მაღალი აკადემიური მოსწრების იყო—დამატებითი მეცადინეობა ეთერ მასწავლებლისათვის ისეთივე სავალდებულო იყო, როგორც ცხრილით გათვლილი გაკვეთილები, არც მარტო ცოდნის მიღება ჰქონდა მთავარ მიმართულებად. იგი ყოველთვის დიდ დროს უთმობდა სააღმზრდელო საქმიანობას, ესაუბრებოდა მოზარდებს ყველაზე მშვენიერზე,

ამაღლებულზე, ძლევამოსილზე, გმირობაზე, სიყვარულსა და კეთილშობილებაზე. ყოველთვის, ჰქონდა თუ არ ჰქონდა სათანადო მატერიალური უზრუნველყოფა, იყო დიდი მისიის შემსრულებელი. ხანგრძლივი პედაგოგიური მუშაობის მანძილზე არც ერთი გაკვეთილი არ გაუცდენია განსაკუთრებული მიზეზის გარეშე, ძნელი დასაჯერებელია, მაგრამ ეს საოცარი და სასიამოვნო ფაქტი ნამდვილია, სოფელ სკანდემი ცხოვრობდა და ცხოვრობს დღემდე, იქედან დადიოდა და დადის, სამგზავრო ავტობუსსაც კი არ შეედლო დაერღვია გრაფიკი, მუდმივ „კლიენტს“ განსაკუთრებულ პატივს სცემდნენ, უმცროს-უფროსიც ყველა ადგოლს უთმობდა და ქუდაც უხდია—მასწავლებლისადმი სიყვარულისა და პატივისცემის გამოხატვა ხომ მონივრებით ქუდის მოხდაშია განივთებული.

გოგებაშვილი—მისი იდეალი
...ნახდა, როცა იაკობ გოგებაშვილი აღარ ისწავლებოდა, იყო წლები, როცა მისი განუმეორებელი დედაენა არ იყო გრიფორებულ სახელმძღვანელოთა შორის, როცა მწვანე შუქი აენთო სხვადასხვა ავტორებს, რომლებიც კი



არ ასრულყოფდნენ წიგნს, როგორც ამას იაკობი აკეთებდა ყოველი ახალი გამოცემისას, არამედ სწავლების მეთოდებს ცვლიდნენ და არწივს, აკვარაუშს და აქლემს უთმობდნენ უსაყვარლესი წიგნის პირველ გვერდებს. ეთერ მასწავლებელი თავის შეხედულებებს ადგა ყოველთვის, მისი იდეალი ყოველთვის იაკობ გოგებაშვილი იყო, მას უყვარდა წიგნი, რომელსაც არამატერიალური კულტურული ძეგლის სტატუსი აქვს და რომელიც მსოფლიო სააბნანე სახელმძღვანელოთა შორის პირველად იღვწა... ასე გადიოდა წლები, მერე პენსიაზე გავიდა, მაგრამ ვერ შეეღივნ. ისევ მოიხმეს და ამჯერად მშობლებმაც, ახლა კერძო სკოლა „მზეკაბანში“, პირველი კლასი ჰყავს და იაკობ გოგებაშვილის დედაენით ასწავლის, კლასში 9 მოსწავლე ჰყავს და იმდენს მუშაობს ინდივიდუალურად, როგორც არასდროს, იაკობ გოგებაშვილში ყველა მასალა აღმზრდელობითა, პატრიოტული და ცხოვრების შემსწავლელი—ამბობს ქალბატონი ეთერი.

აპრილი—სამი მნიშვნელოვანი თარიღი

დაბადებულია 3 აპრილს, ღირსეული მეუღლე, ან გარდაცვლილი ჰამლეტ მემანიაშვილიც აპრილშია დაბადებული, ქორწინების 55 წელიც აპრილში სრულდება, აპრილი ეთერ თურქაძის თვეა. სრულ ბედნიერებას—წვეთი მწარე ნალექები უშლის ხელს, ჰამლეტი აღარ არის ცოცხალი და ახალისებს შვილი ზვიადი, შვილიშვილები ანა და დემეტრე, მოსწავლეები და რძალი ქალბატონი მზია, თბილისში—დაც კი გამორჩეული პედაგოგი.

ნორკის ქუდი აღბათ აღარ ექნება

ვთქვით, რომ ორიოდ წელი პარტიულ სამუშაოზე იყო. რაიკომში ხშირად დადიოდა, უახლესი მოდის ნორკის ქუდი ჰქონდა, ზამთარში დაძინების წინ თუ იხდია. ზვიადის მოყვანას ხშირად ვთხოვდით. საკმარისი იყო გვეთქვა—დედაშენს ქუდი დაუკარგავსო, ცხარე ცრემლით ტიროდა, არ დაკარგო დედა ვიხდებო—ეტყობდა და გვექონდა სიცხელი. აქვს თუ არა ნორკის ის ქუდი, არ დამიზუსტებია.

დაგვიანება უინტერესო კითხვების გამო

ის იყო ავტოკალამი, „აჩკები“, ფოტო-აპარატი და ბლოკნოტი ჩანთაში ჩავეწყვე, ოთახში უცხო კაცი შემოვიდა და გამარჯობის თქმისთანავე დაჯდა, ეტყობა დალოდილი იყო. სული რომ მოითქვა კითხვებზე გადავიდა. გაიხსენა ამ შენობაში მომუშავე ორგანიზაციები და მათი ხელმძღვანელები, სათითაოდ იკითხა, ვინ სად იყო. კერძო სკოლა „მზეკაბანში“ მივიღიდი, თერთმეტს რომ თხოვედი ნუთი დააკლდებოდა იქ უნდა ვყოფილიყავი. ხუთიოდე ნუთის გზა მქონდა გასაველელი, ვიფიქრე ღონისძიება 11 საათამდე არ დაინებათქვა, თან ხათრშიც ჩავგარდი და უინტერესო კითხვებს იძულებით ვპასუხობდი. მერე როცა, ისე სხვა-თაშორის მკითხა —კომისარიატი მართლა აქ გადმოდისო, წამოვდექი და წასასვლელად მოვემზადე. თვითონ წასვლას არ აპირებდა და ვკითხე—რა გენებათთქვა, ახლა არაფერი, მალე მეუღლის გახსენებას მოვიტან და რა ელირებო. ახლა თუ ნაბრძანდებით არაფერი თქვა და გაიხარა. ამა-სობაში დამავიანდა. რა ვიცოდი „კანტის“ დროით თუ მოხდებოდა ყველაფერი, ჩემს „უცნობს“ სხვას „შევატოვებდი“.

სანმოკლე შეხვედრა ჰქონია თერჯოლის მერს ბატონ ლაშას „მზეკაბანელებთან“, პედაგოგ ეთერ თურქაძისათვის დაბადების 75 წლის იუბილე მიულოცნია და უზარმაზარი თაიგულიც მიურომეგია.

ვაქცინაცია (რისკი და სარგებელი)

საქართველოში კოვიდ-19-ის საწინააღმდეგო ვაქცინაცია „ასტრაზენეკას“ ვაქცინით დაიწყო. მის შემოტანას არაერთგვაროვანი რეაქცია მოჰყვა, რადგან თავიდანვე იყო „ფაიზერის“ ვაქცინის შემოტანის ვარაუდი.

როგორც ჯანდაცვის სფეროს წარმომადგენლები და ქვეყნის მთავარი ინფექციონისტები ამბობენ, ვაქცინა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ არის რეკომენდირებული და იმის დასტურად, რომ ვაქცინა უსაფრთხოა, იგი საქართველოს პრეზიდენტმა და სხვა ცნობილმა სახეებმა პირდაპირ ეთერში გაიკეთეს.



ვაქცინის რამდენიმე სახეობაა ცნობილი. მის დამზადებაზე ბევრი ქვეყანა მუშაობდა. ერთი ქვეყნის ვაქცინა, რადგან ვირუსი მთელ მსოფლიოში გავრცელებული, მილიარდობით ადამიანს ვერ უზრუნველყოფს, არც ვაქცინის არჩევის თავისუფლება გვექნება, მაგრამ ნებისმიერი ვაქცინა უსაფრთხო უნდა იყოს, იმდენად მაინც, რომ მისმა გაკეთებამ სიკვდილი არ გამოიწვიოს, თუ არა გვერდითი მოვლენა წამალს აქვს.

ტრავმადია მოხდა. სამწუხაროდ, ვაქცინაციის შემდეგ ექთანი გარდაიცვალა. მისმა გარდაცვალებამ დაბლა დასწია ვაქცინაციისადმი ნდობის ხარისხი, შიში ჩანერგა მოსახლეობაში, ახლა აუცილებელია მოსახლეობის ობიექტური ინფორმირება, დარწმუნება, რომ ვაქცინაციის გარეშე პანდემია არ დამარცხდება.

თერჯოლაში ორი სამედიცინო კლინიკა, ერთი სასწრაფო დახმარების ცენტრი, ოცდაორი ამბულატორია, სულ მუნიციპალიტეტში 440 სამედიცინო დარგის მუშაკია. ვაქცინაცია წელი ტემპით მიმდინარეობს, როგორც სამედიცინო დარგის მუშაკებში, ისე 65 წელს გადაცილებულ მოსახლეობაში.

სიტყვა მედიკოსებს, რომლებმაც ვაქცინაცია ჩაიტარეს

თენგიზ ჭიჭაბერიძე—„თერჯოლაშემდის“ ექიმი, ქირურგი: ქვეყანაში ვაქცინის შემოტანამდე მქონდა მიღებული განწყობილება და ვაქცინაცია ერთ-ერთმა პირველმა „ასტრაზენეკას“ ვაქცინით, თერჯოლის „ვექსის“ კლინიკაში ჩავიტარე. გართულება და გვერდითი მოვლენა ვაქცინაციას არ მოჰყოლია. ახლა უფრო მშვიდად ვარ, თავს დაცულად ვგრძნობ და უფრო დაცული იქნებიან პაციენტებიც. ვაქცინაციას რისკზე გაცილებით მეტი სარგებელი მოაქვს. მე მოვუნოდე კოლეგებს, მოსახლეობის იმ ნაწილს, რომლებიც რისკ ჯგუფს განეკუთვნებიან და ეძლევათ საშუალება პირველებმა ჩაიტარონ ვაქცინაცია, გადაარჩინონ საკუთარი თავი და სხვებიც, ხელიდან არ გაუშვან ეს შანსი, აიცრან, გვერდში დაუდგნენ ერთმანეთს და ქვეყანას.

ვალერი ბრეგვაძე—„თერჯოლაშემდის“ ექიმი, კარდიოლოგი: კოვიდ 19-მა დიდი ზიანი მიაყენა მსოფლიოს, მილიონობით ადამიანი გარდაიცვალა, უარყოფითი გავლენა მოახდინა ეკონომიკაზე. ვაქცინაციას უარის თქმა არ იქნება გონივრული, მხოლოდ ვაქცინაცია გადაარჩინებს კაცობრიობას. მე ერთ-ერთმა პირველმა გავიკეთე „ასტრაზენეკას“ ვაქცინა, გართულება არ მქონია, პირიქით, თავი უკეთესად ვგრძნობ, დაცულად ვგრძნობ თავს და ეს ძალას მძაბვს. მე ვურჩევ მედიცინის მუშაკებს, მოსახლეობას არ თქვან უარი ვაქცინაციაზე, ვაქცინაცია გადაარჩინებს შანსი და ვისარგებლოთ, გადაარჩინოთ საკუთარი სიცოცხლე, გაუფრთხილდეთ ერთმანეთს.

ვახტანგ კირკიტაძე—„თერჯოლაშემდის“ უსაფრთხოების სამსახურის უფროსი. სხვადასხვა სახის ინფექციური დაავადების საწინააღმდეგო ვაქცინაცია ამ საუკუნეში არ დაწყებულა. სწორედ ვაქცინაციის გამოყენების მეშვეობით იქნა დამარცხებული მრავალი დაავადება. ახლა, როცა მედიცინა წინ წაიდა, სამშრომელმა უნდა მოიკლოს, სამშრომლის წინაშე მაშინ ვიქნებით, თუ არ ჩავიტარებთ ვაქცინაციას.

აცრა „ასტრაზენეკას“ ვაქცინით ჩავიტარე, გართულება არ მქონია, თავს მშვენივრად ვგრძნობ, თუ გვიანდა დავამარცხოთ კოვიდ-19, უნდა ჩავიტაროთ ვაქცინაცია, გამოცდილება თანდათან გროვდება, რაც იმედს განწყობს ქმნის.

ადამიანის განწყობაზე ბევრი ფაქტორი ახდენს უარყოფით გავლენას. ბევრი რამის ვართ ნატრული, მინიმალური მოთხოვნილებებიც ვერ კმაყოფილდება, მაგრამ ჯანმრთელობა ყველაზე მთავარია. კოვიდ 19-მა შეინარა მილიონობით ადამიანის ჯანმრთელობა და სიცოცხლე, ბევრი თერჯოლიელის, ჩვენთვის ძვირფასი ადამიანები. გაუფრთხილდეთ საკუთარ თავს და სხვებს. მე არც ექიმი ვარ და ჯერჯერობით არც ვაქცინირებული, ამიტომ ვერაფერს ვერაფერს მოვუნოდე, მაგრამ ხშირად ვფიქრობ და ვირწმუნე ვაქცინაციის აუცილებლობა. ძნელია მუდმივად შიშში ყოფნა. „ფაიზერის“ ვაქცინაც საქართველოშია, არჩევანი შესაძლებელია.

გვარდის ავტორი
შუშუნა ცხადაძე

15 აპრილი სიყვარულის დღეა

„სად, როდის და რატომ დაიბადა სიყვარული ცნობილი არაა. საერთოდ არ არის ცნობილი, თუ სად, როდის და რატომ იბადება სიყვარული, რადგან კაცობრიობის ისტორიაში ჯერ არ გამოჩენილა ის ადამიანი, ვინც წარმატებით დაშლის სიყვარულს შემადგენელ ნაწილებად და მის ნაწილებში გაერკვევა“.

ჯემალ ქარჩხაძე „ქარავანი“

...ეს სიყვარულისა და ხელოვნების მსახურთა ოჯახია

თერჯოლაში, თამარ მეფის ქუჩაზე, „მეფურ“ ადგილას დგას ლამაზად ნაგები სახლი, რუდუნებით მოვლილი ეზო-გარემოთი, ღიმილითა და სილამაზით გამორჩეული ბინადრებით, ჭიშკართან გამვლელ-გამომვლელთა დასაწყურვებლად „ბაბუას წყაროთი“.

წლების წინ ეს სახლი, სიკეთით და თანამოქალაქეთა მიმართ სიყვარულით გამორჩეული ოჯახის, ბატონ გივი ბუცხრიკიძის და ქალბატონ ლილის კუთვნილება გახლდათ, ღიმილით ღვთიურ სალამს რომ აგებებდნენ ადამიანებს. მათ სამი ქალიშვილი აღზარდეს, რომელთა შორის ერთ-ერთმა ნამდვილი და წრფელი სიყვარულით ბედი და მომავალი მასზე უზომოდ შეყვარებულს, ქორეოგ-

რომელსაც ვერანაირი ქართველი ვერ შეარყევს. ამ სიყვარულში დაზარდეს შვილები: გიორგი და თამარი, ამ სიყვარულით ზიდე სთითქმის ნახევარსაუკუნოვანი ცეკვის ხელოვნების მსახურის არც თუ მსუბუქი ტვირთი.

ვინ მოთვლის რამდენი თაობა, რამდენი ახალგაზრდა აზიარეს ცეკვის ხელოვნებასა და მის სიყვარულს. ძნელად თუ მოიძებნება თერჯოლაში ახალგაზრდა, რომელსაც ამ წლების მანძილზე ირინასა და გოჩას ცეკვის სკოლა არ გაველოს, სტუდიასა თუ ანსამბლებში...

გოჩა და ირინა, რომლებსაც უსაზღვროდ უყვართ ქართული ფოლკლორული შემოქმედება, თავიანთი მოღვაწეობის მანძილზე ცდილობენ ერის კულტურის,

სიყვარულის გარეშე ამდენი წელი ერთ საქმეს ემსახურებოდეს... სიყვარული კი ნამდვილად იძლევა შედეგს.

შეუძლებელია ერთ საგაზეთო სტატიასი ჩამოთვალო „ფეხის ცერებზე განვლილი წლები“, საერთაშორისო კონკურსების, ფესტივალებისა თუ საგასტროლო მოგზაურობის შედეგად მოპოვებული წარმატებები, გამარჯვებები, პირველი ხარისხის დიპლომები, ლაურეატის ნოდებები, ოქროსა და ვერცხლის მედლები და ა.შ. აგრეთვე საქართველოს ქორეოგრაფიის მოღვაწეთა შემოქმედებითი კავშირისაგან მინიჭებული: „ქართული ქორეოგრაფიის ბრწყინვალეების ორდენი“ (გოჩა), „ქართული ქორეოგრაფიის ამაღლარის ნოდება“ (ირინა) და ა.შ.

შეიძლება ითქვას სცენაზე აიდგეს ფეხი გიორგიმ და თამუნამ. მშობლების მაგალითი, საყვარელი საქმის მსახურებისა, საკმარისზე მეტი იყო მათ გზას გაპყლოდნენ.

ბიორგი

გიორგი ახლა ოჯახის ტრადიციებისამებრ ქორეოგრაფიულ საქმიანობას ეწევა. ამავე დროს სიმღერის სახელგანთქმული ანსამბლის „მასპინძლოს“ (ხელმძღვანელი ინეზა ბუცხრიკიძე) წევრი და სოლისტი. მისი სასიმღერო კარიერა 4 წლის ასაკიდან დაიწყო და უკვე საერთაშორისო კონკურსებში მონაწილეობდა, იგი არსად არასდროს არავის უთმობდა პირველობას, არაერთი საერთაშორისო კონკურსის ლაურეატს, მინიჭებული აქვს ესტრადის პატარა ვარსკვლავის ნოდება... არაერთი პირველი ადგილი, გრან-პრი, სპეციალური პრიზი, მაცურებელთა სიმპათია თუ ფესტივალის დიპლომანტი...

დამთავრებული აქვს ექვთიმე თაყაიშვილის სახელობის კულტურისა და ხელოვნების სახელმწიფო უნივერსიტეტი.

რაც შეეხება ქორეოგრაფიულ საქმიანობას, მისი ახალგაზრდული ენერჯია, ხედვა, გემოვნება, პროფესიონალიზმი კარგად იგრძნობა ანსამბლების განახლებულ და გამდიდრებულ რეპერტუარში.

თამარი

ანსამბლ „იმერეთის“ ნამყვანი სოლისტი და სერთიფიცირებული ქორეოგრაფია, ირინას და გოჩას მეორე შვილი, თამარი. მან სახელმწიფო უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ, თავის მომავალ საქმიანობად ოჯახის ტრადიციის მიხედვით ქორეოგრაფია აირჩია, რომელზედაც ბავშვობიდანვე იყო შეყვარებული. ანსამბლის წარმატებას გარკვეულწილად სწორედ მისი, როგორც სოლისტის ულამაზესად შესრულებული ნომრები განსაზღვრავს. ასევე დიდი წვლილი შეაქვს ნორჩი მოცეკვავეების აღზრდის საქმეში.

გიორგის და თამარს მინიჭებული აქვთ ასევე ქართული ქორეოგრაფიის ამაღლარის ნოდება.



ანი

უკვე შემდგარი, წარმატებული და სახელგანთქმული მოცეკვავეა თამარის 8 წლის ქალიშვილი, ჭანკვეტაძეების ოჯახის პირველი შვილიშვილი ანი. მას დედისაგან გენეტიკურად დამოპყვა ცეკვის ნიჭი და სიყვარული. ანი 3 წლისავე არ იყო ერთ-ერთ დიდ რაიონულ ღონისძიებაზე, უამრავი მაცურებლის წინაშე, დიდ სცენაზე ქართული ცეკვების პოპული შესასრულა და შეიძლება ითქვას ალაფრთოვანა და გააოცა მაცურებლები. მისი ვიდეო დღესაც დიდი პოპულარობით სარგებლობს ინტერნეტსივრცეში. ანიმ მოღვაწეობა პანანინამ „ცეროდენებიდან“ დაიწყო, ცეკვავს ანსამბლებში:

გოჩას თვალწინ გაიარა მისმა ბავშვობამ, სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გააგრძელა, თუმცა ანსამბლში ცეკვას ისევ განაგრძობდა. სათანო, კეთილშობილი, ულამაზესი გოგონა შემდეგ გიორგის სიყვარულად იქცა და ასე შეიქმნა კიდევ ერთი ლამაზი ოჯახი, ასე შეემატა კიდევ ერთი ცეკვაზე შეყვარებული გოგონა, ხელოვანთა ოჯახს. ახლა შესანიშნავი წყვილი და მთელი ოჯახი ერთად ორ ულამაზეს გოგონას ზრდის.

ნიტა და ტასო

ნიტა 2 წლის და 8 თვისაა, ტასო 1 წლის და 7 თვის. ორი ერთნაირი ულამაზესი თოჯინა



„საპოვნელა“ და „ჯეოგენი“, აგრეთვე ანსამბლ „იმერეთი“, სადაც არაჩვეულებრივ პარტნიორობას უწევს უფროსი თაობის წარმომადგენლებს...

ნანა

გიორგის მეუღლე, ნანა მაკარიძე ანსამბლ „იმერეთის“ მოცეკვავეა, რომელიც ადრეული ასაკიდან ცეკვავს. ირინასა და

გაცილებით „დიდები“ არიან, ვიდრე მათი ასაკია, განვითარებით, აზროვნებით, მოქმედებით. პანანინა „სიყვარულები“ უკვე წერენ თავიანთ ისტორიას თავიანთი გამოთქმული აზრებით, ლექსებით, სიმღერებით თუ ცეკვებით...

მათ უკვე ყველაფერი იციან... და აღარ ისმის კითხვა, ვინ იქნებიან ისინი მომავალში?

ასეთია ძალზე მოკლე მონახაზი ოჯახის შესახებ, რომელიც სიყვარულის დღისთვის შევარჩიე. გარდა იმისა, რომ ამ ოჯახს, მის თითოეულ წევრს უსაზღვროდ უყვართ ქართული ხელოვნება, სიმღერა და ცეკვა, დიდი და ლამაზი სიყვარული შეუძლია...

განსაკუთრებულია მეუღლეების, მშობლებისა და შვილების, რძალ-დედამთილის, რძალ-მულის, ბიძა-ძმიშვილის, მამიდა ძმის-შვილების, ბიძაშვილ-მამიდაშვილების ურთიერთსიყვარული, ზოგადად მოყვასის სიყვარული... აქ იციან, რომ უნდა უყვარდეთ... რომ სადაც სიყვარულია, იქ ბედნიერება და სიხარულია და რაც მთავარია, სადაც სიყვარულია, იქ უფალია...

დიახ, ეს სიყვარულის ოჯახია, სიყვარულისა და ხელოვნების მსახურთა ოჯახი, ამაზე უკეთესს ხომ ვერც ვერაფერს ინატრებს კაცი...



რაფიულ ანსამბლ „იმერეთის“ ხელმძღვანელს გოჩა ჭანკვეტაძეს დაუკავშირა. ირინა, იმხანად სტუდენტი, მანამდე ანსამბლ „იმერეთის“ წევრი და გამორჩეული სოლისტი იყო.

ასე შეიქმნა ერთი ლამაზი ოჯახი თერჯოლაში...

გავიდა წლები, ირინას მშობლებმა მარადიულ სასუფეველში გადაინაცვლეს, მათ ფუძეზე კი ახლა ირინა და გოჩა აგრძელებენ ცხოვრებას შვილებთან და შვილიშვილებთან ერთად...

დღემდე დაუვინყარია მათი ცეკვა „ქართული“, როცა ქალური კლდედამოსილება და რაინდული შემართება, სილამაზე, სიყვარული და ხელოვნება ერთად დაგოგმანებდა სცენაზე...

ეს ის შემთხვევა იყო, როცა „რასაც“ ჰყოფნიდათ, სინარჩანრეც და ვაჟკაცობაც, ანუ როცა სახეზე იყო ქართული გენის გაცხადება მთელი სისრულით...

ირინასა და გოჩას სიყვარულის ამბავი, თანაცხოვრების უკვე მრავალი წელიწადი და ერთად განვლილი ცხოვრების გზა არის მაგალითი იმისა, რომ ნამდვილი სიყვარული მარადიული და გაუხუნარია, რომ წლები, შვილებზე და შვილიშვილებზე საერთო საქმეზე ზრუნვა, კიდევ უფრო ადულაბებს და მყარს ხდის ურთიერთობას,

ქართული ქორეოგრაფიის ხელმძღვანელსა და განვითარებას. ამ სიყვარულით ასაზრდოეს შვილებიც და ახლა ერთად ეწევიან ამ უაღრესად შრომატევად საქმიანობას, რომელიც თითოეულისაგან თავდაუზოგავ შრომას და სიყვარულს მოითხოვს...

შეიძლება გადაუჭარბებლად ითქვას, გოჩა ჭანკვეტაძესა და მის ოჯახს ერთ-ერთი გამორჩეული ადგილი უჭირავს თერჯოლის მუნიციპალიტეტის კულტურულ ცხოვრებაში; გოჩას ფასდაუდებელი, განსაკუთრებული ორგანიზატორული უნარის დამსახურებაა, რომ ანსამბლებმა „იმერეთმა“, „საპოვნელამ“ თუ „ჯეოგენმა“ თერჯოლა და მისი ხელოვნება გააცნეს არა მხოლოდ სრულიად საქართველოს, არამედ მსოფლიოს ისეთ ქვეყნებს, როგორცაა ბალტიისპირეთის ქვეყნები, ასევე, საფრანგეთი, ესპანეთი, რუმინეთი, პორტუგალია, თურქეთი და სხვები...

მათი თავდადება და საქმიანობა ერთგულებით ინერება ლამაზი ისტორია, რომელიც ჭანკვეტაძეების ოჯახს ქართულ ქორეოგრაფიულ ხელოვნებაში ერთ-ერთ საპატიო ადგილს მიუჩენს...

წარმოუდგენელია უბრალოდ

ზურაბ ნემსაძის სახელობის თასზე...

დიდი ხანი არ გასულა მას შემდეგ, რაც ოჯახმა, თერჯოლის საზოგადოებამ, მეგობარმა ფეხბურთელებმა მარადიულ საუფლო გზაზე გააცილეს ჯერაც ჭარბად მყოფი, ჯერაც საქმეს შეჭიდებული ლამაზი კაცი **ზურაბ ნემსაძე**.

ის მაღალი კლასის ფეხბურთელი იყო. შეენოდა თერჯოლის „საპოვნელას“, ლანჩხუთის „კურიას“, ეპატიჟებოდნენ ცნობილი საფეხბურთო კლუბები... მას კი გული თავის თერჯოლისკენ მოუწევდა მუდამ...

სამწვრთნელო საქმიანობასაც ეწეოდა დედაქალაქში, მობილურ თერჯოლაში...

თავაზიანი, ზრდილი, ღიმილიანი, საქმის უხმაუროდ მკეთებელი... ასეთად დავგახსოვთ თავი და მადლობა ყველას, ვინც წილი დაიდო ზ. ნემსაძის სახელობის თასის დაარსებაში.

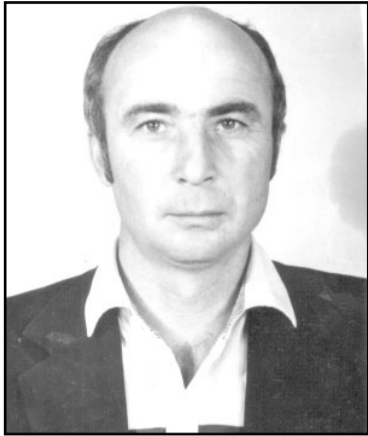
4 აპრილს თერჯოლის „საპოვნელას“ სტადიონი კვლავ ვნახეთ ახმიახმული, ხალისი-

ანი, რაღაცით კარგით მოსილი... ღონისძიებას ესწრებოდნენ მუნიციპალიტეტის მერი ლაშა გოგიაშვილი, აპარატის მუშაკები, საზოგადოების წარმომადგენლები. ბატონმა ლაშამ აღნიშნა, რომ ჩვენი საერთო მიზანია ქართული ფეხბურთის მასობრიობა და პოპულარიზაცია, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება. მან წარმატებები უსურვა ალღუმის მონაწილეთ, როგორც სპორტში, ისე მომავალ საზოგადოებრივ ცხოვრებაში.

ალუთქვა მათ, რომ ზურაბ ნემსაძის ტურნირი იქნება ტრადიციული, მადლობა გადაუხადა გუნდების წარმომადგენლებს ტურნირში მონაწილეობისათვის.

ახალგაზრდებს კი მუხლის ძალა უსურვა და „ბრძოლის ველისკენ“ მოუწოდა.

სასიამოვნოა, რომ გუნდებმა გამოავლინეს კარგი მომზადე-



ბა, ფეხბურთის ცოდნა და გამარჯვებისადმი ლტოლვა. ყველას ბურთის გატანა უნდოდა (რა თქმა უნდა მეკარეთა გარდა!).

თერჯოლის, ღვანკითის, ოკრიბის, მალაკის, სენაკის... ნორჩმა ფეხბურთელებმა (ორი ასაკობრივი ჯგუფი 2006-2007 და 2010-2011 წლებში დაბადებულნი) გამართეს ფიცხელი ორთაბრძოლები სასუკვარი პრიზების დასაუფლებლად.

საბოლოოდ ფორტუნამ თერჯოლის „საპოვნელას“ და ღვან-

გადაუდებელი ამბულატორიული მომსახურება— „ექიმის ჩანთა“

საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამამ, პირველადი ჯანდაცვის ამოქმედებამ, სხვადასხვა სოციალურმა პროგრამებმა მნიშვნელოვნად გააუმჯობესეს სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობა. თერჯოლის მუნიციპალიტეტში რამდენიმე წელია მოქმედებს ეს პროგრამები და არანაკლებ მნიშვნელოვანია თანდაფინანსებაც.

სამედიცინო დახმარებაზე მნიშვნელოვანი არაფერია, განსაკუთრებით მაშინ, როცა იგი სოფლებში ამბულატორიების სახით გამართულად მუშაობს, თუ ამბულატორიის ექიმი და ექთანის მაღალი პასუხისმგებლობით აკეთებენ საქმეს.

მუნიციპალიტეტის მოსახლეობას 22 ოჯახის ექიმი და 23 ექთანის უწყვეს მომსახურებას. ყველა მათგანი სერთიფიცირებულია, სხვადასხვა დროს ამაღლებული აქვთ კვალიფიკაცია.

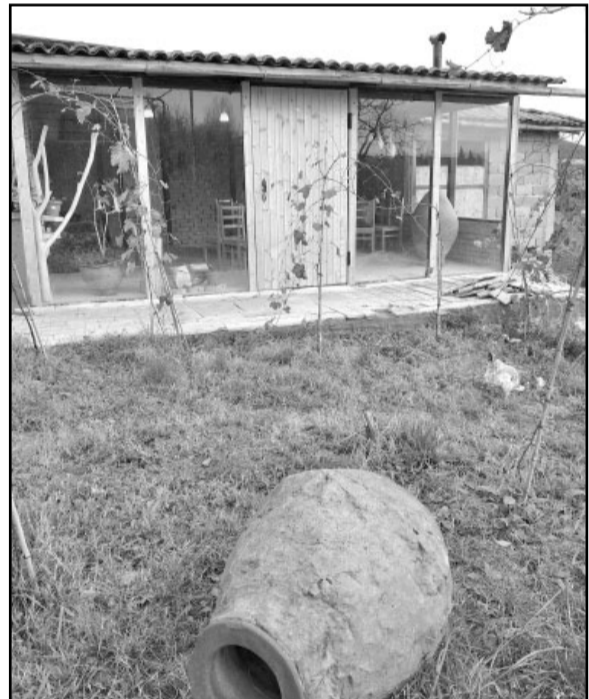
ფფიქრობთ ინტერესმოკლებული არ იქნება მუნიციპალიტეტის მოსახლეობას მივანოდოთ ინფორმაცია სოფლების ამბულატორიების მუშაობის თაობაზე, ვიცოდეთ ვის ხელშია პირველადი ჯანდაცვა.



პირველი სტუმარი—იამზე ჟორჯოლიანი—ზედა სიმონეთის ამბულატორიის გამგე

საზანოური „ნანუა“ დიდ გზებზე

ჩვენს ვაზეთში გივი ჩუბინიძეზე, ნოვატორ მევენახე-მეღვინეზე, არაერთხელ დავგინერია, იმსახურებს კიდევ. პირადად ხშირად მიხდება მასთან შეხვედრა და ყოველთვის რაღაც ახალს მეუბნება საქმიანობის შესახებ. ნოვატორი-თქო შემთხვევით არ მითქვამს მასზე, რადგან მუდმივად სიახლეების ძიებაშია, თავისი წვლილი შეაქვს ვაზის ჯიშების გამრავლებასა და გადარჩენაში. მისი ეზო ნამდვილად საკოლექციო ნაკვეთია, სადაც გავრცელებულ ვაზის ჯიშებთან ერთად იშვიათი და უნიკალური ჯიშებიც არის თავმოყრილი. არა მარტო საქართველოში, არამედ მის ფარგლებს გარეთ დაეძებეს ქართული ვაზის ნაკვალევს და ხშირადც აღწევს იმას, რომ მოძეული ვეგემპლარი თავისი ეზოს ბინადარი გახადოს. როგორც თავად ამბობს, უკვე 60-მდე დასახელების ვაზის ჯიში აქვს დარგულ-გახარებული.



შესანიშნავი დახურული მარანიც აქვს ეზოში (თქვენ მას ამ სურათზე ხედავთ). რა გული გამიძლებდა არ შევსულიყავი და არ მენახა. არაერთი მარანი მაქვს ნახული, მათ შორის ნუგზარ გამყრელიძისა თერჯოლაში, თამაზ ქოჩიაშვილისა—სიქთარვაში... ასეთი ახლებურად, გემოვნებით გაფორმებული დიზაინისა, პირველად ვნახე. ჩემი ფანტაზიის ნაყოფია, არ გაგიკვირდეს, ჩემი წინაპრები შემარნეები იყვნენო, მეუბნება გივი. შემარნეების ამოცანა იყო მევენახეობისა და მეღვინეობის ერთობლივად მართვა. ჩემი დიდი ბაბუა სოლომონ მეორის თანამედროვე იყო, მე მესუთე თაობა ვარ.

ისე როგორ გამოიძვებდა, მიმიპატიჟა, მოდი ახლა „ნანუა“ დავაჭაშნიკოთო. ნანუა თუ ნუნუა-მეთქი, იმერეთში ღვინოს ხომ მოფერებით

ოდიტგან ნუნუას უწოდებენ. სწორედაც რომ „ნანუა“ და იქვე ამიხსნა, როგორც უკვე ვითხარი ჩემი წინაპრები შემარნეები იყვნენ. დიდი ბაბუა ივანე (ნანუა) ჩუბინიძე იმერეთის მეფე სოლომონ II-ის მემკვიდრე ყოფილა. მას ნანუა ვინ და რატომ შეარქვა არავინ იცის, მაგრამ რადგან ღვინის საქმეს ემსახურებოდა და ვინაიდან ღვინოს ჩვენში მოფერებით ნუნუას ეძახიან, სავარაუდოდ, მისი სახელიც აქედან უნდა მოდიოდეს. ნანუა შემარნე მეფის კარზე მიღებული კაცი და გამოჩენილი პიროვნება გახლდათ. იმერეთის სამეფო კარზე ბეჭედი ჰქონდა ჩაბარებული. ის ბეჭედი გასული საუკუნის 60-იან წლებამდე იყო შემორჩენილი და მერე სადაც გაქრა. დაიკარგა ერთი სიტყვით. ამ ბეჭედს შესაბამისი დოკუმენტაციისათვის იყენებდნენ

და სპეციალურ ზარდახშაში ინახებოდა. ვცდილობ მივაგნო და მოვიძიო.

ჩემი დიდი წინაპრის სახელის უკვდავსაყოფად ღვინოს, რომლებსაც ვაყენებ და სარეალიზაციოდ ვუშვებ „ნანუა“ დავარქვი.

„ნანუა“ მოსწონთ მომხმარებლებს, იგი უკვე დაავგემოვნეს ღვინის მომხმარებლებმა, არა მარტო ქვეყნის შიგნით, არამედ საზღვარგარეთაც, მათ შორის ინგლისში, იაპონიაში...

თერჯოლას მევენახეობის განვითარების დიდი პოტენციალი აქვს, ჩემი დიდი სურვილია კიდევ უფრო გაუმრავლდეს ქომაგები ვაზის საუკეთესო იმერულ ჯიშებს. ჩემს შვილებს აქედანვე ვაზის სიყვარულით ვზრდი. „ღვინის გზამ“ თერჯოლაში ფართოდ უნდა გაიაროსო, დასძინა ბოლოს.

ი. ირაძე

6

ზურაბ ნემსაძის სახელობის თასზე...

კითხვით „ნორჩ ოუნკერებს“ გაული- მათ, მათ შესაბამისად 1:0 და 4:2 დაამარცხეს ტყიბულის „ოკრი- ბისა“ და მალაქის თანატოლები. დასასრულ მოეწყო დაჯილ- დოების ცერემონიალი. გა- მარჯვებულებსა და პრიზიორ- რებს გადაეცათ—ზურაბ ნემ- საძის სახელობის თასი და შე- საბამისი ხარისხის სიგელები. ღონისძიების მოწყობასა და ორგანიზებულად ჩატარება- ში ჩართულნი იყვნენ: თერ- ჯოლის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულ-

ტურის, სპორტისა და ახალ- გავრდულ საქმეთა სამსახუ- რი (გურამ თურქაძე), თერ- ჯოლის სპორტული სკოლა და სპორტულ-გამაჯანსაღებე- ლი მუნიციპალური ცენტრი (ირაკლი ჩხეიძე), მწვრთნე- ლები, ყოფილი ფეხბურთე- ლები: დიმა არეშიძე, რამაზ გურაბანიძე, ტრისტან ლი- ლუაშვილი, დავით ახვლედი- ანი, თამაზ ოდიკაძე, მალხაზ ახვლედიანი, ელგუჯა არე- შეიძე, მამუკა ფორჩხიძე. მომავალ შეხვედრამდე.



„ბორჯღალოსნების“ მორიგი წარმატება!

ერთგვარი ამბიციითა და მოტივაციითაა მოხილი ეს სამი სიტყ- ვა. რატომაც არა, ჩვენმა ბიჭებმა 28 მარტს, მიხეილ მესხის სახელობის სტადიონზე დამაჯერებელი ანგარიშით (28:17) მოუგეს მატჩი რუმინეთის ნაკრებს და მე-14-ედ დაეუფლნენ „ანთიმოზ ივერიელის“ თასს.

ვულოცავთ და მორიგ წარმატებებს ვუსურვებთ! ამასთან დაკავშირებით კი გვინდა მკითხველს (უპირველესად— რაგბის მოყვარულთ) მოვუთხროთ ცოტა რამ ამ მართლაც საინტე- რესო და ვაჟკაცურ სპორტზე.

ბრიტანელები მიიჩნევენ, რომ, რაგბიც (ფეხბურთივით) „მათია“... მაგრამ! მაგრამ, ის, რომ საქართვე- ლოს, როგორც „ლელობურ- თის“ მშობლიურ ქვეყანას უნდა ჰქონდეს სწორედ იმის პრე- ტენზია, რომ რაგბი ჩვენი თა- მამია!

რეალობა სახეზეა. უძველესი ქართული ხალხური თამაშობა „ლელობურთი“ და თანამედ- როვე რაგბი ტყუპი ძმებივით გვანან ერთმანეთს. შეიძლება ეს მთლად დამაჯერებელი არგუ- მენტი არ იყოს, მაგრამ, რაგბი რომ ჩვენი თამაშია, ამის თქმის უფლებას „ბორჯღალოსნები“ ნამდვილად ასაბუთებენ...

მას შემდეგ, რაც ქართულმა ფეხბურთმა თავისი ელვარე- ბა რამდენადმე გააუფერულა (გვეჯერა, ეს დროებითი მოვლე- ნაა), ჩვენი რაგბისტები ცდი- ლობენ და წარმატებითაც, რომ ქართული სპორტის იმიჯი სა- ერთაშორისო არენაზე ღირსე- ულად წარმოაჩინონ.

ამას ისიც უწყობს ხელს, რომ თანამედროვე რაგბის წინა- პარი და „სისხლის ნათესავი“ ჩვენებური „ლელობურთი“ გახ- ლავთ. ამ თამაშს ძველ საქარ- თველოში სახალხო სპორტის სახე ჰქონდა. ორ მონინალმდე- გე გუნდს შორის, რომლებიც სხვადასხვა უბნის, ან სოფლის მცხოვრებნი წარმოადგენდნენ, ერთგული გულშემატიკურები ამხნევებდნენ, წესრიგს კი მსა- ჯები (მსცოვანი ადამიანები) იცავდნენ. თამაშის არსი, ისე, როგორც დღევანდელ რაგბში, იყო ბურთის გატანა მონინალ-

მდეგის ლელოში, ანუ—ლელოს დადება. გუნდში ყველამ თავი- სი მოვალეობა იცოდა: ერთი მღლეტელი იყო, მეორე—გამ- ქცევი, მესამე გზის ამრევი, სხვანი—გაქცევის დამცველი ანუ გზადაგზა დამალული შემ- ცვლელები (მარქაფათ შემონა- ხული მოთამაშეები)...

წესები არა დანეროლი, მაგ- რამ მკაცრად განსაზღვრული იყო, ამიტომ არის, რომ ქარ- თველებს რაგბი სულაც არ მი- აჩნიათ უცხოურ თამაშად. ფაქ- ტი სახეზეა—ლელობურთს თავისი სტრუქტურით და შინარ- სით აშკარად აქვს უფლება იწო- დებოდეს თანამედროვე რაგბის მშობელად.

რა თქმა უნდა, ქართული ლე- ლობურთისაგან განსხვავებით, თანამედროვე რაგბის წესები უფრო მკაცრი და დახვეწილია. თანაც მასში თითქმის ყოველ- ნლიურად ახალ-ახალი ცვლი- ლებებიც შედის.

დასაბამალი არ არის, რომ მაყუ- რებელთა გარკვეული ნაწილი სრულყოფილად ვერ ერკვევა რაგბის რთულ წესებში, ამიტომ მათ დასახმარებლად მოვიძიეთ და ვაწვდით წინამდებარე ცნო- ბარს:

რაგბის გუნდში 15 ძირითადი მოთამაშეა, შვიდი სათადარიგო. მატჩის ხანგრძლივობა 40 წუთი- ანი ტაიმიან.

თამაშს იწყებს ის გუნდი, რომელმაც კენჭისყრაში გაიმარ- ჯვა, მაგრამ ილბლიანმა კაპი- ტანმა თამაშის დაწყებას მოედ- ნის სასურველი მხარის არჩევა ამჯობინა. ბურთს ურტყამენ შუა ხაზიდან. დამრტყმელის მთელი გუნდი ბურთზე უკან უნ-

და იყოს. მეტოქე გუნდი კი—10 მეტრ ხაზზე ან მის უკან. თამაშის მთავარი პრინციპია —ბურთი ხელთ იგდო და მეტო- ქის ლელოსკენ გაიქცე. ბურ- თის მოთამაშემ მხოლოდ უკან მდგომ პარტნიორს უნდა მი- ანოდოს, რადგან წინ მდგომი ყველა თანაგუნდელი თამაშგა- რეა.

ბურთის წინ გადნოდება ის- ჯება საჯარიმო დარტყმით. მო- წინააღმდეგეს შეუძლია ბურ- თიანი მეტოქის შებოჭვა და მი- ნაზე ნაქცევა.

რაქი თამაშის ის მომენცია, როცა ორივე გუნდის თითო ან მეტი მოთამაშე, მიწაზე დაგარ- დნილი ბურთის გამო, ერთმა- ნეთს ზეზეულად შეეჭიდება. მოთამაშე ამ დროს ფეხით ცდი- ლობს ბურთის მოპოვებას.

მოლი გაიმართება თუ ბურ- თთან მოთამაშეს ერთი ან მეტი მეტოქე დაიჭერს და მას ერთი ან რამდენიმე თანაგუნდელი მი- ეშველება, ყველა ეს მოთამაშე ფეხზე უნდა იდგეს.

თამაშის დროს ბურთაობის განახლება რამდენიმე ხერხით შეიძლება.

აუტიდან თამაშის განახლება ხდება სწრაფად შემოგდებით ან დერეფნის მეშვეობით. მე- ტოქე გუნდების დერეფნის მო- თამაშეები ეწყობიან ერთმანე, პარალელურ, აუტის ხაზისადმი მწყობრად. აუტიდან მონოდე- ბული ბურთის მოსაპოვებლად დერეფნის ერთ-ერთი მონანი- ლე ჰაერში ხტება. დანარჩენები კი ხელს აშველებენ.

შერკინების დანიშნულებაა თამაშის დროულად განახლება. შერკინებისას თითო გუნდიდან რვა მოთამაშე დგება, ერთმა- ნეთს ხელს გადახვევენ და სამ ხაზად დაეწყობიან. იქმნება გვი- რაბი, 9 ნომერი ისე შეაგდებს ბურთს, რომ წინა ხაზის მოთა- მაშეებმა მის დასაუფლებლად ფეხით იბრძოლონ.

თავისუფალი და საჯარიმო დარტყმები ინიშნება მართა- ლი გუნდის სასარგებლოდ. მე- ტოქის მიერ წესის დარღვევის გამო, ინიშნება დარღვევის ად- გილზე, სრულდება ნებისმიერი ხერხით: ხელით არეკნით ან მი- წიდან ფეხის დარტყმით (არეკ- ნით დარტყმისას ბურთს ხელით ძირს დააგდებენ და პირველი არეკნისთანავე დაარტყამენ ფეხს). როცა შემტევი მოთამა- შე პირველი დაამინებს ბურთს მეტოქის ლელოში, ითვლება ლელო. ამის შემდეგ გუნდს უფ- ლება ეძლევა კარში დარტყმით

გოლიც გაიტანოს. ამ დარ- ტყმას გარდასახვა ეწოდება. იგი სრულდება მიწიდან დარტყმით, ან არეკნით და გოლი ჩაითვლე- ბა, თუ ბურთი მეტოქის კარის ძელებს შორის და ხარისხის ზე- მით გაივლის.

თუ დარტყმის შემდეგ ბურთი შეეხო მიწას ან დამრტყმელის გუნდელს—გოლი არ ჩაითვლე- ბა.

თუ ბურთი ხარისხს გადას- ცდება, მაგრამ შემდეგ მას ქარი უკან, მოედნისაკენ წამოიღებს გოლი მაინც ჩაითვლება.

თუ კარში დარტყმის დროს მეტოქე ბურთს უწესოდ შეეხე- ბა და ბურთი კარში გავა, მსაჯს შეუძლია გოლი ჩათვალოს, თუ- კი ფიქრობს, რომ დარღვევის გარეშეც გოლი გავიდოდა.

ლელო 5 ქულად ფასობს თუ გუნდმა გარდასახვაც გაიტანა კიდევ ორ ქულას მიიღებს.

სულ ეს არის რაგბის ანა-ბა- ნა: უფრო სიღრმისეულად კი,



თანდათანობით გავერკვევით თუ ყურადღებით მივაღვენებთ თვალს სარაგბო მატჩებს.

აქვე, მნიშვნელოვანი დეტა- ლი: კორონას პანდემიის ფაქ- ტორის მიუხედავად, სტადიონ- ზე მრავალი გულშემატიკივარი ქომავობდა თავის გუნდს. მათ უთუოდ დიდი წილი დადეს გა- მარჯვებაში.

ტრადიციულად მოეწყო ანთიმოზ ივერიელის თასის საზეიმოდ გადაცემის ცერემონიალი.

ახლა ცოტა რამ ანთიმოზ ივერიელის შმსახეზე: ერისკაცო- ბაში ანდრია (1650-1716 წწ) რუმინეთის საეკლესიო და პოლიტი- კური მოღვაწე, განმანათლებელი, მესტამბე, მწერალი, მხატვარი, ვლახეთის მიტროპოლიტი.

ოსმალეთში გაუტაცნიათ საქართველოდან. სტამბოლში ტყვეო- ბიდან გამოუსყიდია იერუსალიმის პატრიარქს. მის კარზევე მოუ- ლია განათლება. იცოდა რამდენიმე ევროპული და აღმოსავლური ენა.

მან მთელი თავისი მოღვაწეობა მიუძღვნა რუმინული ეროვნუ- ლი კულტურის აღორძინებას. დიდი წვლილი შეიტანა რუმინული სალიტერატურო ენის განვითარებისა და წიგნის ბეჭდვის საქმე- ში. მის მიერ დაარსებულ სტამბეში, მისივე ხელმძღვანელობით იბეჭდებოდა წიგნები რუმინულ, ბერძნულ, აგრეთვე ძველ სლავურ და არაბულ ენებზე. მის სახელთანაა დაკავშირებული რუმინეთის ღვთისმსახურებაში რუმინული ენის დამკვიდრება, რასაც დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა ამ ქვეყნის სასულიერო და საერო მწერლო- ბის განვითარებისათვის.

ანთიმოზ ივერიელს ეკუთვნის რამდენიმე ორიგინალური თხზუ- ლება. მ. შ. განსაკუთრებით აღსანიშნავია „ქადაგებანი“. ის ილუს- ტრაციებითა და ორნამენტებით ამკობდა მის მიერ გამოცემულ წიგნებს. მან მოაჩუქურთმა ბუქარესტში აგებული მონასტრის („ანთიმოზის მონასტერი“) მთავარი კარი და სარკმლები, რომელ- თა ორნამენტში ქართული სტილი შერწყმულია რუმინულთან და დღესაც ითვლება ხეზე ჭრის ხელოვნების საუკეთესო ნიმუშად.

ანთიმოზ ივერიელის მოღვაწეობის წყალობით რუმინეთი XVII-XVIII საუკუნეების მიჯნაზე გადაიქცა მნიშვნელოვან კულტურულ ცენტრად.

1709 წელს ანთიმოზ ივერიელის სახელთან არის დაკავშირებული თბილისში პირველი სტამბის დაარსება.

ანთიმოზ ივერიელი სათავეში ედგა ანტიოსმალურ პატრიოტულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას. თავის „ქადაგებებში“ გაბედუ- ლად ამხელდა ბოიარების უზუნობას. მოუწოდებდა ხალხს ოსმალე- ბის წინააღმდეგ. ამის გამო უთანხმოება მოუვიდა რუმინეთის მთა- ვართან. იგი შეიპყრეს, აპყარეს სასულიერო ღირსება და მიუსაჯეს სამუდამო გაძევება სინას მთის წმინდა ეკატერინეს მონასტერში. თანმხლებმა იანიჩარებმა გზაში მოკლეს და მისი გვამი მდინარეში ჩააგდეს.

მიგვაჩნია, რომ დიდი ქართველი მოღვაწის ანთიმოზ ივერიე- ლის შესახებ ინფორმაციას უნდა ფლობდეს ჩვენი მკითხველი, მ. შ. მოსწავლე-ახალგაზრდობა.

წინამდებარე სტატია გარკვეულწილად ამ ამოცანასაც ისახავს მიზნად.

გვერდის ავტორი ნუზზარ გამყრაძე



წინასააღდგომო დღეები — ვნების კვირა

წინასააღდგომო დღეებიდან განსაკუთრებით გამორჩეული, მძიმე და თავისებურია ვნების კვირის დღეები. ვნების შვიდეულის შაბათ დღეს კი, განსხვავებით წლის დანარჩენი შაბათებისგან, აუცილებელია მკაცრი მარხვა შევინახოთ. -0:01

წმინდა მამები გვასწავლიან, რომ ვნების შვიდეულის დღეებით იკურთხება მთელი წლის დღეები. დიდი ორშაბათით იკურთხება მთელი წლის ორშაბათი დღეები, დიდი სამშაბათით—სამშაბათები და ასე შემდეგ. ამიტომაც მნიშვნელოვანია, როგორ გავატარებთ ამ დღეებს.

დიდი ორშაბათი

დიდი ორშაბათის ეკლესია უნაყოფო ლეღის გახმობას იხსენებს. ეს ლეღი იმ ოუდეველთა სახეა, რომელთა გულშიც იესო ქრისტემ ჭეშმარიტი ნაყოფი ვერ პოვა—იქ მხოლოდ კანონების მშრალი აღსრულება დახვდა, ამიტომაც ამხილა და დაგმო ისინი. უნაყოფო ლეღი ასევე იმ ქრისტიანთა სულის სიმბოლოცაა, რომელიც სინანულის ნაყოფს არ იხსამს. ეკლესიაც დიდ ორშაბათს სინანულისკენ მოგვიწოდებს.

ლიტურგიაზე ნასაკითხი სახარებით წმინდა ეკლესია ღვთისაგან განდგომილი ოუდეველების ბედსა და იესო ქრისტეს მიერ აღწერილ სამყაროს აღსასრულს გვახსენებს. დიდ და მრავალრიცხოვან განსაცდელთა, იერუსალიმის დანგრევისა და სამყაროს აღსასრულის ნიშნების აღწერით ეკლესია მორწმუნეებს ამქვეყნიურ ბოროტებაზე ამაღლებისკენ, სულგრძელობისკენ, სიმშვიდისკენ, მოთმინებისკენ, ღოცვისა და სულიერი სიფხიზლისკენ მოუწოდებს.

დიდი სამშაბათი

დიდი სამშაბათის მსახურებაზე ვიხსენებთ ივავს ათი ქალწულისა და ტალანტების შესახებ და გრძელდება მათეს სახარების ორშაბათის დანყებული საკითხავი იესო ქრისტეს მეორედ მოსვლის შესახებ. ამით წმინდა ეკლესია კიდევ ერთხელ და საგანგებოდ მოუწოდებს მორწმუნეებს სულიერი სიფხიზლისკენ, ჩვენთვის ბოძებული ნიჭისა და ძალების მართებული გამოყენებისკენ, განსაკუთრებით კი—მწყალებისკენ.

დიდი ოთხშაბათი

ეს იუდას მიერ ქრისტეს გაცემის დღეა. ოთხშაბათი ღამე მაცხოვარმა ბეთანიაში გაატარა. აქ, სიმონ კეთროვნის სახლში, იმ

სი ნელსაცხებელი ინახით მჯდომ მაცხოვარს უხვად დაასხა თავზე, რითაც, როგორც თავად მაცხოვარმა ბრძანა, იგი დასაფლველად მოამზადა.

აქვე, დედაკაცის უანგარო საქციელის საპირისპიროდ, იესო ქრისტეს თორმეტთავან ერთერთი მოწაფის, იუდა ისკარიოტელის უმაღურ სულში ჩაისახა ბოროტი აზრი, თავისი მასწავლებელი და უფალი ოუდეველთა უკანონო საბჭოსთვის მიეცა. ამიტომ დიდი ოთხშაბათის საეკლესიო მსახურება განადიდებს დედაკაცს, რომელმაც მაცხოვარს ნელსაცხებელი სცხო, იუდას ვერცხლისმოყვარეობასა და გამცემლობას კი კიცხავს და გმობს.

დიდი ხუთშაბათი

იერუსალიმში შესვლიდან მეოთხე დღეს იესომ თორმეტივე მონაფე შეკრიბა და უკანასკნელად დამოძღვრა: „ნუ იქნება თქვენს შორის ცილობა, ვინ უფრო დიდა, არამედ უდიდესი იყოს, როგორც უმცირესი და წინამძღვარი—როგორც მსახური... მე ვარ თქვენ შორის, როგორც მსახური, თქვენ კი ხართ ჩემს განსაცდელში—ჩემ გვერდით მყოფნი“. შემდეგ ჩაასხა საბანელში წყალი და დაიწყო მონაფეთათვის ფეხების ბანა: „ხოლო თუ მე, მოძღვარმა და უფალმა,—ამბობს იგი,—დაგბანეთ ფეხები, თქვენც ასევე უნდა ბანდეთ ერთმანეთს ფეხებს, ვინაიდან მაგალითი მოგეცით და ნეტარია, ვინც აღასრულებს ამას“. მაგრამ ყველა არ მოინდომებს ამ ნეტარებასა და ღვთის სიყვარულში წილის დადებას... „ერთი თქვენგანი გამცემს მე“,—იტყვის უფალი. იუდა დაუნახებლად ტოვებს სერობას, გაურბის მხილებას, ტოვებს ღმერთს და უღმერთო ხდება.

მათთვის, ვინც საკუთარ თავზე მეტად შეიყვარა იგი, როგორც მაცხოვარი, როგორც აღდგო-

რათა გიყვარდეთ ერთმანეთი... როგორც მე შეგიყვარეთ, ასევე გიყვარდეთ ერთმანეთი“, ამბობს უფალი.

დიდი ხუთშაბათი ერთადერთი დღეა მთელი წლის განმავლობაში, როცა, საჭიროების შემთხვე-



ვაში, მირონის კურთხევა შეიძლება (ეს მირონი მღვდელმსახურებაში მირონცხების საიდუმლოს შესრულებისას და ტაძრის კურთხევისას გამოიყენება). „დიდი ხუთშაბათი“, ზეთით სწნილია, რადგან ეკლესიაში სრულდება სადღესასწაულო წირვა.

დიდი პარასკევი

დიდი პარასკევის ღვთისმსახურება იესო ქრისტეს ჯვარცმას, ჯვრიდან გარდამოსხნასა და დასაფლავებას იხსენებს. დიდი პარასკევის სერობა მაცხოვრის ჯვრიდან გარდამოსხნასა და დასაფლავებას ეძღვნება და შუადღისას, ორ საათზე აღეკვლინება, რადგან სწორედ ამ დროს მიიცვალა ჯვარზე იესო ქრისტე. მსახურების დანყებამდე ტაძრის შუაგულში მზადდება ამაღლებული, ყვავილებით მორთული სადგამი—„საფლავი“, საკურთხეველში კი, წმინდა ტრაპეზზე, დააბრძანებენ გარდამოსხნას—მოხატულ ქსოვილს, რომელზეც საფლავში მყოფი მაცხოვარია ამოქარგული.

გარდამოსხნა ტაძრის შუაგულში არასრული სამი დღის განმავლობაში რჩება—მაცხოვარი ხომ აღდგომამდე სამი დღე იყო საფლავში.

დიდი პარასკევი მთელი წლის განმავლობაში ყველაზე მძიმე მარხვის დღეა, როცა მოძღვრის კურთხევით, მორწმუნეთაგან ზოგი მხოლოდ პურსა და წყალს იხმევს.

ძველი ტრადიციის თანახმად, ამავე დღეს, მზის ჩასვლამდე, ნითლად იღებება სააღდგომო კვერცხები. კვერცხი, სიცოცხლის სიმბოლოა, ნითლად შეღებვა კი იმისა, რომ ჯვარცმული მაცხოვრის სისხლით გამოსყიდულ კაცობრიობას მარადიული სიცოცხლე მიენიჭა. სააღდგომო კვერცხი აუცილებლად ნითელი უნდა იყოს, ნებისმიერ სხვა ფერისას ქრისტიანულ ტრადიციასთან არაფერი აქვს საერთო.

დიდი შაბათი

დიდი შაბათის ღვთისმსახურება იესო ქრისტეს ხორციით საფლავში, სულით კი ჯოჯოხეთში ჩასვლას და, ბოლოს, მაცხოვრის მკვდრეთით აღდგომას ეძღვნება. ცისკარზე მღვდელთმსახურები „წმინდაო ღმერთოს“ ვალობით გარდამოსხნას ტაძრიდან გამოაბრძანებენ, ნიშნად იესო ქრისტეს ჯოჯოხეთში ჩასვლისა და სიკვდილზე გამარჯვებისა, ხალხის თანხლებით ტაძრის ირგვლივ

და სიკვდილით კვლავ გაგვიღო სამოთხის კარი.

მღვდელი საკურთხეველში ტრაპეზთან კი არ მსახურებს, არამედ ტაძრის შუაგულში, გარდამოსხნასთან.

საწინასწარმეტყველოსა და სამოციქულოს ნაკითხვიდან იწყება მზადება მაცხოვრის აღდგომის დღესასწაულისთვის.

ღამის თერთმეტ საათამდე აღესრულება შუალამიანი, რომლის დროსაც იკითხება დიდი შაბათის კანონი, მის დასასრულს კი სამღვდლოება ტაძრის შუაგულიდან აღსავლის კარით უხმოდ გადასვენებს გარდამოსხნას საკურთხეველში, წმინდა ტრაპეზზე, სადაც ის უფლის ამაღლების დღესასწაულამდე რჩება, ნიშნად იმისა, რომ იესო ქრისტემ მკვდრეთით აღდგომის შემდეგ ორმოცი დღე დაყო ამქვეყნად.

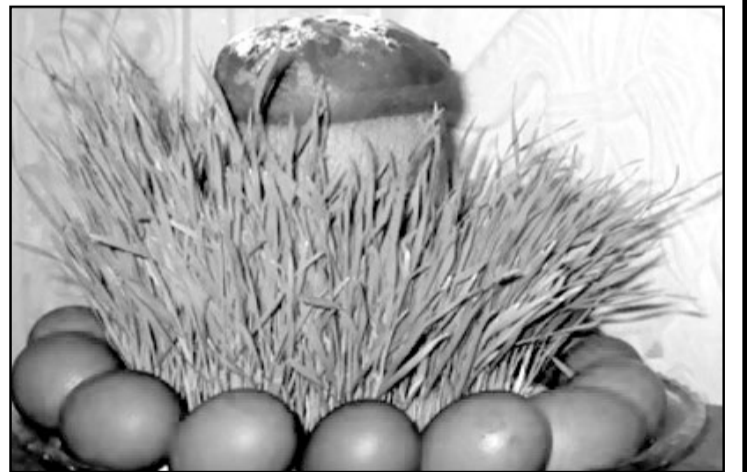
ამის შემდეგ მორწმუნენი სასოებით ელიან შუალამის დადგომას, როდესაც ჩვენი უფლის, იესო ქრისტეს, ბრწყინვალე აღდგომის უდიდესი დღესასწაული იწყება. ეს არის უსასრულო სიხარული მარადიული სიცოცხლისა და ნეტარებისა. ეს ის სიხარულია, რომელზეც თვით უფალმა თქვა: „უხაროდეს გულთა თქვენთა და სიხარული თქვენი არავინ მიგიღოს თქვენგან.“

ჯეჯილი, პასკა და ნითელი კვერცხი...

ჯეჯილი, პასკა და ნითელი კვერცხი ეს ის სამეუღია, რომლის გარეშეც აღდგომა წარმოუდგენელია...

ბზობის წინა დღეს, ღაზარეს შაბათს, ძველი ქრისტიანული ტრადიციის მიხედვით, მორწმუნეები ხორბალს თესავენ. აბიბინებულ ჯეჯილში ნითლად შეღებულ კვერცხებს დებენ და ასე ეგებებიან აღდგომას. მწვანე ჯეჯილი—ახალი ცხოვრების, ხოლო მასზე გაგორებული ნითელი კვერცხები სიკვდილის ძღვევის სიმბოლოდ ითვლება. ჯეჯილი ხორბლის დათესვით მიიღება, რომელიც პურისა და ასევე ქრისტეს ხორცის სიმბოლოა.

როდის და როგორ დავთესოთ სააღდგომო ჯეჯილი? ჯეჯილის დასათესად ნებისმიერი ფორმის ჭურჭლის გამოყენება შეიძლება, ეს თქვენ გემოვნებაზე და ფანტაზიაზეა დამოკიდებული.



იმისათვის რომ ჯეჯილი კარგად გაღვივდეს, ის გარეცხეთ თბილ წყალში და მთელი ღამე დატოვეთ წყალში. დილით გადაწურეთ წყალი და თქვენს სასურველ ჭურჭელზე ჯერ მოათავსეთ ბამბა ან სუფთა მინა და შემდეგ მოაყარეთ გაღვივებული ჯეჯილი...

მოათავსეთ თქვენი ჯეჯილი ისეთ ადგილას, სადაც მზე გაანებივრებს, თბილი სხივებით ნიადაგი რომ არ გამოუმრეს, ყოველ დილით დანამეთ წყლით...



დროს, როცა მღვდელმთავრებს, მწიგნობრებსა და უზუცესებს იესოს მოტყუებით შეპყრობა და მოკვდინება ჰქონდათ გადაწყვეტილი, უცხო დედაკაცმა ძვირფა-

მის ცხოვრება და ჭეშმარიტება, ქრისტე ანესებს ზიარების გამოხსნელ საიდუმლოს. „ან იდიდა ძე კაცისა, და ღმერთი იდიდა; გაძლევთ თქვენ ახალ მცნებას,

შპს „თერჯოლა“		კორესპონდენტები:	აიწყო და დაკაბადონდა რედაქციის კომპიუტერულ ცენტრში	ჩვენი რეკვიზიტები:
გამომცემელი	მთავარი რედაქტორი	ნ. გამყრელიძე—555 78 08 55	ი. მარუაშვილი—0(491) 22 15 16	„ლიბერთი ბანკი“
ვალერიან ბოგიაშვილი	დავით კლიაშვილი	ე. ცხადაძე—558 90 82 55	მ. ცქიფურიშვილი—555 28 11 41	LBRTGE22,
599 92 49 75	599 91 24 14	ელ-ფოსტა: gazetiterjola@mail.ru	მისამართი:	ანგარიში
სარედაქციო კოლეგია		მისამართი:	ქ. თერჯოლა, კოსტავას ქუჩა №2	GE32LB0113133960124000
რეგისტრაციის №53/5/ზ-22		გამოდის თვეში ორჯერ	დაიბეჭდა ქუთაისის	ს/კ 231948872
		ელ-ფოსტა: gazetiterjola@mail.ru	შპს „სომელი ენ“-ის სტამბაში	
			ქუთაისი, ჭავჭავაძის გამზ. №33	